

KUUDES TUNTI

**EMPATIA, ANTEEKSI
PYYTÄMINEN JA
ANTEEKSI ANTAMINEN**

Kaveritunti 15.5.2026

3.lk

Empatia, anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen ovat keskeisiä tunne- ja vuorovaikutustaitoja 3.–6.-luokkalaisten kehityksessä. Empatia tarkoittaa kykyä tunnistaa ja ymmärtää toisen tunteita sekä asettua toisen näkökulmaan, mikä tukee ystävyyssuhteiden rakentumista ja konfliktien ratkaisemista. Anteeksi pyytäminen opettaa lapsille vastuullisuutta, itsetuntemusta ja myötätuntoa, kun taas anteeksi antaminen auttaa käsittelemään negatiivisia tunteita ja vapauttaa katkeruudesta, samalla opettaen rajojen asettamista ja toisten huomioimista.

Konkreettisia vinkkejä harjoitukseen ja keskusteluun:

- **Tunnepiirit ja fiilisjanat:** Lapset sijoittuvat janelle osoittamaan tunteitaan ja kertovat lyhyesti miksi valitsivat kyseisen kohdan.
- **Tunne- ja roolileikit:** Roolien avulla harjoitellaan empatiaa, anteeksi pyytämistä ja antamista, esimerkiksi kuvailemalla ystävän tunteita konfliktitilanteessa.
- **Rakentavien ja ei-rakentavien tapojen harjoittelu:** Kirjoitetaan listoja, keskustellaan ja poimitaan keinoja, jotka ovat turvallisia ja myönteisiä tunteiden hallintaan.
- **Keskustelukysymyksiä:** "Miltä sinusta tuntuu, kun joku pyytää anteeksi?", "Miltä tuntuu antaa anteeksi?", "Miten voin auttaa ystävääni tunteen käsittelyssä?"
- **Mallintaminen:** Opettajat voivat näyttää esimerkin omien tunteiden tunnistamisesta, anteeksi pyytämisestä ja antamisesta, jolloin lapset oppivat konkreettisesti taitoja.

Näillä harjoituksilla ja keskusteluilla lapset voivat kehittää empatiaa, tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä itseymmärrystä, mikä tukee koulussa hyvinvointia, ihmissuhteita ja konfliktien rakentavaa ratkaisemista.

Tilanne	Mikä saattoi olla käyttäytymisen syynä?	Kerro mielipiteesi. Aloita virkkeet "minä"-lauseella ja kerro omista tunteistasi.
<p>Luokkatoverisi Petteri on juuri tullut luokkaan ja on huonolla tuulella. Hän alkaa kiusata Suvia, joka on luokan pienin tyttö. Petteri sanoo Suville, että tällä on rumat vaatteet ja kengät. Suvi alkaa itkeä.</p>	<p>Miksi Petteri on huonolla tuulella? Miltä Suvista tuntuu tässä tilanteessa?</p> <p>Mikä voisi olla syynä siihen, että Petteri kiusaa Suvia?</p>	<p>Minkälainen olisi "win-win"-ratkaisu tässä tilanteessa?</p> <p>Mitä sinun pitäisi sanoa Petterille? En pidä siitä, että..."</p> <p>"Minun mielestäni..."</p> <p>...</p>
<p>Markus ja Pauli juoksentelivat ympäri luokkaa ja hyppivät pulpettien yli. Opettajan maljakko putosi pöydältä. Opettaja on juuri tullut luokkaan ja alkaa kysellä tilanteesta. Pojat eivät sano mitään. Opettaja sanoo, että jos syyllistä ei löydy, kaikki joutuvat jäämään kouluun tuntien päätyttyä.</p>	<p>Miksi Markus ja Pauli toimivat noin?</p> <p>Miksi opettaja toimi näin?</p> <p>Miltä luokkatovereistasi tuntuisi?</p> <p>Jos koko luokka joutuisi jäämään kouluun tuntien päätyttyä, miten se vaikuttaisi oppilaiden väleihin?</p>	<p>Minkälainen olisi "win-win"-ratkaisu tässä tilanteessa?</p> <p>Mitä sinun pitäisi sanoa Markukselle ja Paulille?</p> <p>"Minun mielestäni..."</p> <p>"Minusta tuntuu..."</p>
<p>Mitkä ovat ystävyiden viisi tärkeää sääntöä?</p> <p>Miten voit lujittaa ystävyysuhteitasi?</p>	<p>Ystävyiden viisi tärkeää sääntöä ovat:</p>	<p>"Saan lisää ystäviä kun..."</p>